

Кирилюк В. В.

к.е.н., доцент кафедри управління
персоналом та економіки праці

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна

УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ В ПЕРІОД ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН

Питання розвитку соціальної сфери на сьогоднішній день актуалізуються у зв'язку з децентралізацією соціальних послуг, зміни традиційного для нашої країни відомчого принципу фінансування, залучення громадських та інших організацій до фінансування соціальних послуг. Разом з тим, на ці процеси опосередковано мають впливи глобалізаційного характеру, які зумовлюють зміни у нормативно-правовому полі, пов'язані з трансформацією соціально-трудової сфери та розвитку співпраці державного і приватного капіталів.

Не буде перебільшенням твердження, що економіка і суспільство, трансформуючись, змінюються на очах і постають у новому форматі. Економіка і суспільство сучасної доби — це, образно кажучи, нова «тканина», що зіткана з потенційних можливостей, асиметрій, непізнаних або неусвідомлених тенденцій, домінант розвитку. Симбіоз нових технологій, інститутів організації праці, виробництва та управління; нова структура ресурсів і чинників набуття незаперечних конкурентних переваг і багато іншого докорінно змінюють усі складові соціально-трудової сфери. [2, с. 5].

Наразі в Україні переважає бюджетне фінансування за всіма соціальними галузями, для більшості з них бюджетні кошти залишаються єдиним джерелом фінансування. Загалом модель управління соціальними видатками можна охарактеризувати як досить централізовану і складну. Україну також можна охарактеризувати як країну з багаторівневою моделлю управління соціальними послугами, особливістю якої є віднесення більшості послуг до всіх трьох рівнів управління та фінансування [1, с. 57].

Оскільки складна структура, як правило, призводить, поперше, до збільшення кількості суб'єктів, що впливають на методи надання послуг, фінансові умови та бажані соціальні наслідки,

по-друге, до ускладнення процедур потрапляння на ринок приватних організацій надавачів послуг. Розподілення повноважень і відповідальності між кількома рівнями може ускладнювати співпрацю з приватним сектором, а відсутність узгодженості між рівнями управління викликає труднощі у вимірюванні оцінки вартості наданих соціальних послуг, а відповідно ускладнює надання відшкодування. Крім того складна структура як правило характеризується більшим розміром трансакційних витрат [1, с. 57].

Значний вплив у сучасному світі мають інститути соціальних інвестицій та соціального підприємництва. Це зумовлено двома ключовими факторами: збільшується попит одразу на кілька послуг з боку найуразливіших категорій населення, скорочення наявних фінансових ресурсів у результаті рецесії.

Наслідком розвитку соціального підприємництва є соціальні інвестиції або інвестиції соціального впливу. Social Impact Investment — приватні інвестиції, що орієнтовані на суспільну вигоду, тобто інвестори готові надати фінансування для організацій, які не можуть генерувати прибуток на рівні, що вимагають традиційні інвестори, проте створюють соціальний ефект. До складу цих інвесторів входять приватні особи з високим рівнем доходу, сімейні офіси, фонди та інституційні інвестори, зацікавлені у вкладанні коштів у проекти, що забезпечують соціальну та фінансову віддачу [3].

Перспективи розвитку інвестицій соціального впливу залежить від того, наскільки інноваційні форми фінансування соціальних послуг можуть бути вбудовані в інституційну структуру національної економіки — узгоджуватися як з інститутами соціальної сфери, її державного регулювання, так і з такими економічними інститутами, як фондовий ринок [1, с. 58].

Варто підсумувати, що пошук ефективних інститутів розвитку соціальної сфери та управління соціальними послугами в період трансформаційних змін є актуальними не лише для нашої країни, а й країн Європейського союзу, інших країн світу. Розвиток інститутів регулювання, фінансового забезпечення галузей соціальної сфери потребує ресурсів та якісної співпраці державного та громадського капіталів. Сучасні тенденції розвитку соціальної сфери виокремлюють такі принципи регулювання цих процесів: пріоритет соціальних цілей у межах співпраці різних стейкхолдерів, процес надання соціальних послуг повинен постійно удосконалюватися через інновації у цій сфері, пріоритетність одного рівня управління бюджетними коштами, етапність і комплексна оцінка наслідків впровадження нових моделей управління соціальними послугами.

Список літератури

1. Багмет К.В. Розвиток соціальної сфери через призму інституційних змін. Економічний вісник. 2019, № 2. С. 53—62
2. Колот А.М., Герасименко О.О. Сфера праці в умовах глобальної соціоекономічної реальності 2020: виклики для України. 2020. 36 с.
3. Financing Social Impact. Funding social innovation in Europe — mapping the way forward. European Commission, 2012 — 54 pp.
4. Кицак Т. Г. Структура корпоративної культури та її роль у розвитку соціально-трудових відносин на підприємстві [Електронний ресурс] / Т. Г. Кицак. — Режим доступу : www.ir.kneu.kiev.ua:8080/bitstream/2010/.
5. Кицак Т. Г. Українська модель соціальної політики: стан і домінанти розвитку. Соціально-трудові відносини: теорія та практика: збірник наук. праць. : Київ. 2016. № 2 (12). С. 153-161.
6. Кирилюк В.В. Соціальна згуртованість як інститут розвитку громадянського розвитку // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Том 3. — Хмельницький, 2013. — № 3 (200). — С. 166—171.
7. Загорський В., Лопушняк Г. Концептуальні засади державної соціальної 189 політики / В. Загорський, Г. Лопушняк // Ефективність державного управління: зб. наук. пр. — Вип. 21 / за заг. ред. член-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. В. Ліпенцева. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2009. — С. 17.

УДК 325.455

Кравець Г. В.

доцент кафедри соціальної роботи
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ СФЕРИ ПРАЦІ І ЗАЙНЯТОСТІ

Актуальність вибору теми зумовлена наявністю наслідків глобалізації економіки, які детермінують ряд соціальних змін у суспільстві, долати які має держава через свої виконавчі органи влади. Тому для більшості країн світу та для України зокрема постає проблема вибору такої моделі держави, яка б поєднувала оптимальне застосування державних важелів в економіці, сприяючи одночасно вирішенню соціальних проблем суспільства.